

RAPORT Z WIZYTACJI

(powtórna ocena instytucjonalna)

na Wydziale Informatyki i Matematyki Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego
im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu

dokonanej w dniu 3.02.2015

przez zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej w składzie:
przewodniczący: prof. dr hab. Krzysztof Diks - członek PKA
członkowie: dr Adam Szot - ekspert PKA

Część I : Zarzuty wymienione w Uchwale Nr 40/2013 Prezydium PKA z dnia 4 lipca 2013 r.

W Uchwale 40/2013 Prezydium PKA z dnia 4 lipca 2013 r. wskazano na konieczność podjęcia działań naprawczych prowadzących do:

1. sformułowania i uchwalenia strategii rozwoju Wydziału, oraz
2. zapewnienia kompletności i spójności wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, w szczególności w odniesieniu do większego i realnego udziału studentów w procesach decyzyjnych i procesach zapewnienia jakości kształcenia, procedur dotyczących: udziału przedstawicieli rynku pracy w określaniu i ocenie efektów kształcenia, sposobu realizacji praktyk studenckich, monitorowania zasad oceniania studentów, oceny poziomu naukowego jednostki oraz gromadzenia, analizowania i wykorzystania informacji w zapewnieniu jakości kształcenia, wprowadzenia rozwiązań pozwalających na ewaluację i doskonalenie systemu.

Część II : Ocena efektów działań naprawczych odnoszących się do poszczególnych zastrzeżeń i zarzutów wymienionych w części I

Misją Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu jest, żeby Uczelnia była wiodącą w regionie radomskim i rozpoznawalnym ośrodkiem akademickim w kraju, wnoszącą istotny wkład w system rozwoju intelektualnego regionu.

W dniu 12 grudnia 2013 r. Rada Wydziału Informatyki i Matematyki uchwaliła „Cele strategiczne Wydziału Informatyki i Matematyki Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego na lata 2014-2016”. Cele te są zgodne z misją Uczelni. Główne cele strategiczne to:

- 1) podniesienie rangi Wydziału poprzez uruchomienie studiów inżynierskich II stopnia oraz uzyskanie wyższej oceny parametrycznej Wydziału,
- 2) doskonalenie procesu dydaktycznego poprzez rozszerzenie nauczania w językach obcych oraz poszerzenie ofert edukacyjnej uwzględniającej lokalny rynek pracy,

- 3) doskonalenie jakości badań naukowych i poszerzanie ich zakresu,
- 4) doskonalenie działalności organizacyjnej i zarządzania Wydziałem.

Przyjęcie, po wewnętrznej dyskusji, przemyślanej strategii zgodnej z misją Uczelni należy uznać za wypełnienie pierwszego warunku sformułowanego w uchwale PKA.

Zastrzeżenia w obszarze wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia dotyczyły konieczności zapewnienia kompletności i spójności tego systemu w odniesieniu do (1) większego i realnego udziału studentów w procesach decyzyjnych i procesach zapewnienia jakości kształcenia oraz procedur dotyczących: (2) udziału przedstawicieli rynku pracy w określaniu i ocenie efektów kształcenia, sposobu realizacji praktyk studenckich, (3) monitorowania zasad oceniania studentów, (4) oceny poziomu naukowego jednostki oraz (5) gromadzenia, analizowania i wykorzystania informacji w zapewnieniu jakości kształcenia, a także (6) - wprowadzenia rozwiązań pozwalających na ewaluację i doskonalenie systemu.

W trakcie powtórnej wizytacji Zespół oceniający Polskiej Komisji Akredytacyjnej otrzymał dokumenty świadczące o podjętych działaniach naprawczych. Przeprowadzone rozmowy potwierdzają fakt, iż w omawianym zakresie, zarówno na poziomie uczelnianym, jak również wydziałowym, dokonano wielu zmian w obszarach wskazanych w uchwale Prezydium PKA.

Na wstępie należy podkreślić zaangażowanie władz Wydziału oraz Pełnomocnika Wydziałowego ds. Jakości Kształcenia w działania naprawcze oraz wielość prac, jakie zostały podjęte i zrealizowane od czasu poprzedniej wizytacji PKA, których celem było doskonalenie wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Wszystkie podniesione w powyższej uchwale Prezydium Komisji zarzuty zostały przeanalizowane, a osoby odpowiedzialne podjęły stosowne działania naprawcze i korygujące. W tym celu dokonano korekt ram organizacyjno-prawnych funkcjonowania systemu, które w ocenie poprzedniego zespołu wizytującego PKA utrudniały lub w niektórych przypadkach wręcz uniemożliwiały podejmowanie określonych działań w obszarze jakości kształcenia.

Podstawy funkcjonowania systemu stanowią obecnie m.in. uchwała Senatu UTH Radom z 22.09.2014 r. w sprawie uchwalenia Uczelnianego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia oraz uchwała Rady Wydziału Informatyki i Matematyki Nr 25/2014 z dnia 16.10.2014r. w sprawie Wydziałowego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia i uchwała Rady Wydziału Informatyki i Matematyki Nr 27/2014 z dnia 16.10.2014r. w sprawie zbioru procedur wydziałowych dotyczących jakości kształcenia. Na gruncie ww. aktów prawnych podjęte zostały stosowne działania faktyczne.

(1) W ramach pierwszego z wymienionych obszarów wewnętrznego systemu wymagających poprawy, tj. wpływu studentów na podejmowanie decyzji projakościowych, należy pozytywnie ocenić zmiany, jakie zostały dokonane. Przedstawicielom studentów zagwarantowano formalne członkostwo w organach kolegialnych odpowiedzialnych za zarządzanie jakością kształcenia, w tym m.in. w Radzie Programowej, komisjach kierunkowych ds. oceny efektów kształcenia, Wydziałowym Zespole ds. Oceny Jakości Kształcenia. Jednocześnie Wydział podejmuje działania zmierzające do podnoszenia aktywności studentów w trakcie posiedzeń ww. organów. Studenci uczestniczą również w podejmowaniu decyzji w zakresie zapewnienia jakości kształcenia pośrednio poprzez udział w badaniach ankietowych dotyczących oceny nauczycieli akademickich oraz oceny jakości kształcenia i infrastruktury. Ostatnie z nich zostało dopiero zakończone, a otrzymane wyniki mają stać się przedmiotem dalszych dyskusji.

Samorząd studentów, zgodnie z ustawowym wymogiem, opiniuje programy studiów. Jednocześnie przedstawiciele studentów włączani są w grupy robocze powołane do przygotowania projektów uchwał Rady Wydziału odnoszących się do systemu zapewnienia jakości kształcenia.

(2) Jak wynika z uchwały Rady Wydziału w sprawie zbioru procedur wydziałowych dotyczących jakości kształcenia „*gromadzenie, analizowanie opinii oraz współpraca z pracodawcami nad doskonaleniem procesu kształcenia stanowi jeden z elementów monitorowania procesu kształcenia na wszystkich stopniach i formach studiów na Wydziale Informatyki i Matematyki*”.

Przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych włączani są w proces określania i oceny efektów kształcenia, w szczególności tych przewidzianych dla praktyk studenckich. Jak wynika z przeprowadzonych rozmów, dla każdego kierunku studiów funkcjonuje odrębna grupa interesariuszy, stosowna do zakresu kształcenia i realizacji efektów kształcenia na tym kierunku studiów. Reprezentanci firm i innych organizacji istotnych z punktu widzenia strategii Wydziału oraz specyfiki prowadzonych studiów proszeni są o wyrażanie opinii na temat programów kształcenia. Posiadają oni również swoich reprezentantów w Radzie Programowej oraz Wydziałowym Zespole ds. Jakości Kształcenia.

Pracodawcy uczestniczą w procesie oceny osiągnięcia efektów kształcenia przez studentów delegowanych do odbycia praktyki w ich firmach. Odbywa się to poprzez wyrażenie opinii na temat indywidualnego studenta w dzienniczku praktyk. Interesariusze zewnętrzni uczestniczą w procesie formułowania i oceny efektów kształcenia głównie przez kontakty nieformalne i pisemne opinie. Wydział nie posiada jednak w tym zakresie jeszcze rozwiązań systemowych. Planowana jest organizacja cyklicznych spotkań przedstawicieli pracodawców ze studentami oraz nauczycielami akademickimi zaangażowanymi w prace organów wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Większość działań w omawianym obszarze dopiero się rozpoczyna i system współpracy z interesariuszami zewnętrznymi jest nadal w fazie wdrażania. Pozytywnie można jednak ocenić dotychczas podjęte działania oraz kierunki planowanych działań, a także zaangażowanie organów wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia (Władze Dziekańskie, Pełnomocnik Wydziałowy ds. Jakości Kształcenia, opiekunowie praktyk) w omawianym obszarze.

(3) Ogólne zasady oceniania studentów i słuchaczy studiów podyplomowych sformułowane zostały w uczelnianym regulaminie studiów. Zasady oceny na poszczególnych zajęciach szczegółowo ustalane są przez prowadzącego i podawane studentom (słuchaczom) do wiadomości w sylabusach do zajęć. Wydział nie wypracował jeszcze spójnych narzędzi umożliwiających efektywne monitorowanie stosowanych zasad oceniania. Dotychczas wykorzystywana metoda statystycznej analizy wyników egzaminów jest w opinii Władz Wydziału niewystarczająca. Nauczyciele akademicy wypełniają od niedawna ankietę realizacji efektów kształcenia, w ramach której mogą zgłosić uwagi odnoszące się do zasad oceniania studentów. Z przeprowadzonych rozmów wynika, jednak iż robią to niechętnie.

Narzędzia i procedury wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia w odniesieniu do monitorowania zasad oceniania studentów są nadal w fazie konceptualizacji. Wydział ma świadomość braków w tym zakresie oraz niedostatków dotychczas stosowanych instrumentów, ale jednocześnie pierwsze działania zmierzające do poprawy tego stanu rzeczy zostały już podjęte.

(4) Postawą organizacji procesu oceny poziomu naukowego pracowników naukowych i jednostek organizacyjnych Wydziału są ogólne zasady „parametryzacji” stosowane przez MNiSW. Brane są pod uwagę publikacje i inne aktywności naukowe pracowników. Na Wydziale funkcjonuje Rada Naukowa, składająca się z Władz Dziekańskich oraz Kierowników Katedr. Rada ta wskazuje ogólne kierunki prowadzenia badań naukowych i dokonuje oceny projektów badawczych pod kątem spójności i zgodności z polityką i misją Wydziału. Nad jakością prowadzonych badań naukowych czuwają w pierwszej kolejności kierownicy katedr. Dokonują oni pierwszej (wstępnej) selekcji propozycji projektów naukowych zgłaszanych przez pracowników sobie podległych, a następnie Komisja Naukowa podejmuje decyzje, które z nich zostaną skierowane do realizacji w ramach posiadanych środków finansowych.

Pozytywnie należy ocenić wprowadzone w omawianym obszarze rozwiązania i procedury wewnętrznego systemu. Pewnym mankamentem, na który zwrócono uwagę w trakcie wizytacji, jest brak należytego wsparcia organizacyjno-technicznego ze strony Władz Uczelni w pozyskiwaniu i realizacji grantów finansowanych ze środków zewnętrznych.

(5) Dzięki zniesieniu, poprzez nowe uchwały Senatu i Rady Wydziału odnoszące się do funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewniania jakości, barier organizacyjnych dla podejmowania działań projakościowych, znacznej poprawie uległ obszar związany z gromadzeniem, analizowaniem i wykorzystaniem informacji w zapewnieniu jakości kształcenia. Odpowiedzialnym za czuwanie nad całokształtem przepływu informacji w wizytowanej jednostce jest Pełnomocnik Wydziałowy ds. Jakości Kształcenia. Do jego kompetencji należy inicjowanie stosownych działań w tym zakresie, a następnie pierwsza (wstępna) analiza otrzymanych wyników i ich zbiorcze przekazywanie do właściwych organów (w szczególności Wydziałowej i Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Kolegium Dziekańskiego) odpowiedzialnych za wybrane obszary wewnętrznego systemu. Przyjęte rozwiązanie wydaje się być efektywne z uwagi na przyjęte cele funkcjonującego systemu oraz jego strukturę.

(6) Od czasu poprzedniej oceny PKA podejmowane są działania zmierzające do doskonalenia systemu zapewniania jakości kształcenia, co doskonale widać na przykładzie zmian jakie następowały na przestrzeni ostatnich miesięcy. Przeprowadzone po poprzedniej wizytacji Komisji analizy umożliwiły zdiagnozowanie przyczyn niewydolności dotychczasowego systemu. Zaprojektowane zostały rozwiązania strukturalne i proceduralne mające wyeliminować lub ograniczyć te słabości, a następnie podjęto stosowne kroki w celu wdrożenia zaplanowanych działań.

Procedury zmierzające do doskonalenia systemu zapewniania jakości kształcenia mają póki co charakter nadal doraźny i związane są z reakcją na sformułowaną ocenę Komisji. Kompleksowość podjętych działań naprawczych, które zostały poprzedzone odpowiednią diagnozą problemów, pozwala jednak przyjąć, iż mogą stać się one elementem rozwiązań systemowych i będą cyklicznie przeprowadzane. Znajduje to swoje potwierdzenie w przeprowadzonych rozmowach. Świadczyć o tym mogą również przyjęte na Wydziale przepisy regulujące poszczególne procedury w zakresie zarządzania jakością kształcenia oraz podjęte dotychczas działania.

Reasumując, należy stwierdzić, iż zawarte w raporcie powizytacyjnym oraz uchwale Prezydium PKA uwagi dotyczące funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, w tym odnoszące się do jego kompleksowości i efektywności, zostały uwzględnione przez Uczelnię i Wydział. Stworzone zostały nowe ramy organizacyjno-prawne dla funkcjonowania systemu i podejmowania decyzji w zarządzaniu jakością kształcenia. Przeprowadzono szereg

analiz, których wyniki stały się podstawą zaprojektowania i wdrożenia działań korygujących i naprawczych. Dotychczas nie udało się jeszcze dokonać oceny ich skuteczności. Poprawy wymagają nadal działania podejmowane w niektórych obszarach systemu (zgodnie z uwagami sformułowanymi powyżej), w szczególności wyzwaniem pozostaje stworzenie systemowych narzędzi w zakresie monitorowania zasad oceniania studentów oraz procedur zmierzających do doskonalenia samego systemu.

Ogólnie należy pozytywnie ocenić podjęte dotychczas działania i wprowadzone od czasu ostatniej wizytacji zmiany w zakresie funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia.

Podsumowanie

Jednostka rzetelnie odniosła się do zarzutów zawartych Uchwale Nr 40/2013 Prezydium PKA z dnia 4 lipca 2013 r. i podjęła działania naprawcze, które należy przyjąć z uznaniem. Tym samym spełnione zostały warunki **pozytywnej** oceny instytucjonalnej dla Wydziału Informatyki i Matematyki Uniwersytetu Technologiczno-Humanistycznego im. Kazimierza Pułaskiego w Radomiu.